

Október

*Elektronický
informačný*

BULLETIN

AKTIVITY ED LUČENEC EURÓPAN SENIOR

Dňa 17.10.2023 zorganizovalo Mesto Lučenec v spolupráci s centrom Europe Direct Lučenec už 11. ročník Regionálnej prehliadky speváckych súborov seniorov v rámci podujatia Aktívni seniori v Európe. Cieľom podujatia bolo podporiť rozvoj umenia seniorov a odprezentovať spevácke umenie seniorov.

Seniori svojím vystúpením predviedli svoje spevácke schopnosti a tiež pozitívnu energiu a humor. Na prehliadke sa odprezentovalo 6 speváckych skupín a súborov z Banskobystrického kraja: Senior Detva z Detvy, Rezeda pri DCS z Lučenca, Háj spod Haliera z Tomášoviec, Fialôčka z Poltára, Javor z Divína a Klenovčanka z Klenovca.

Dňa 17.10.2023 zorganizovalo

11. ROČNÍK REGIONÁLNEJ PREHLIADKY SPEVÁCKYCH SÚBOROV SENIOROV

Mesto Lučenec v spolupráci s centrom Europe Direct Lučenec už 11. ročník Regionálnej prehliadky speváckych súborov seniorov v rámci podujatia **Aktívni seniori v Európe**. Cieľom podujatia bolo podporiť rozvoj umenia seniorov a odprezentovať spevácke umenie seniorov.

Seniori svojím vystúpením predviedli svoje spevácke schopnosti a tiež pozitívnu energiu a humor. Na prehliadke sa odprezentovalo 6 speváckych skupín a súborov z Banskobystrického kraja: Senior Detva z Detvy, Rezeda pri DCS z Lučenca, Háj spod Haliera

z Tomášoviec, Fialôčka z Poltára, Javor z Divína a Klenovčanka z Klenovca.

V závere podujatia zástupcovia jednotlivých súborov prebrali od organizátorov kvetinové dary a darčeky a všetci si spoločne zaspievali.

EÚ A SENIORI SPOJENÉ S KONCEROM EVY MÁZIKOVEJ

Dňa 20.10.2023 sa v kine Apollo uskutočnilo v rámci mesiaca úcty k starším podujatie pre seniorov pod názvom EÚ a seniori spojené s koncertom Evy Mázikovej. Toto podujatie sa konalo v rámci série podujatí Aktívni seniori v Európe, ktoré organizovalo mesto Lučenec a centrum Europe Direct Lučenec.

Cieľom podujatia bolo zvýšiť

informovanosť seniorov, ako plnohodnotných aktívnych občanov EÚ, o aktuálnych témach /hoaxy a konšpiračné teórie na internete/ a upozorniť ich na podvodné praktiky, ktoré sú páchané na senioroch.

Seniori počas prednášok mohli získať cenné informácie týkajúce príkladov podvodov od preventistky

Mestskej polície v Lučenci p. Domokovej a tiež informácie týkajúce sa hoaxov a konšpiračných teórií na internete od Ing. Koreňovej z Regionálneho centra podpory učiteľov pre regióny Veľký Krtíš, Lučenec a Poltár.

Po zaujímavých prednáškach nasledoval nezabudnuteľný koncert Evy Mázikovej.

OTVORENIE KLUBU VIA STUDII – OBČIANSKE DIALÓGY

Dňa 23.10.2023 bol slávnostne otvorený klub Via Studii zameraného na prácu s nadanými deťmi.

Na podujatí sa predstavili členovia klubu, ich tútori z radov pedagógov Gymnázia B.S. Timravy v Lučenci a odborní garanti z akademického prostredia a tiež plán aktivít. Ide o jedinečný rozvojový program v rámci celého Slovenska.

Podujatie bolo organizované v rámci aktivity Občianske dialógy a centrum Europe Direct Lučenec malo na tomto podujatí aj informačný stánok.

NOVINKY Z EÚ

EUROBAROMETER UKAZUJE, AKÉ DÔLEŽITÉ SÚ DOBRÉ ŽIVOTNÉ PODMIENKY ZVIERAT PRE EURÓPANOV

Komisia už viac ako 40 rokov pracuje na zlepšovaní životných podmienok zvierat: postupne zlepšuje život zvierat a prijíma normy v oblasti dobrých životných podmienok zvierat v rámci právnych predpisov, pričom tieto normy patria medzi najprísnejšie na svete. Výsledky prieskumu ukazujú, aká dôležitá je táto téma pre občanov v celej EÚ. Veľká väčšina Európanov (84 %) sa domnieva, že dobré životné podmienky hospodárskych zvierat by mali byť v ich krajine lepšie chránené než v súčasnosti. Podobný počet (83 %) podporuje obmedzenie času prepravy zvierat. Takmer tri štvrtiny respondentov (74 %) podporujú lepšiu ochranu dobrých životných podmienok spoločenských zvierat v ich krajine. Viac ako 90 % Európanov sa domnieva, že poľnohospodárske a šľachtiteľské postupy by mali

spĺňať základné etické požiadavky. Pokiaľ ide o dovoz potravín z krajín mimo EÚ, viac ako osem z desiatich Európanov (84 %) sa domnieva, že súčasná situácia v oblasti dobrých životných podmienok zvierat by sa mala zmeniť. Buď by sa mali pravidlá EÚ týkajúce sa dobrých životných podmienok zvierat začať uplatňovať na dovoz potravín, alebo by sa potraviny mali označovať podľa uplatnených noriem. Napriek tomu, že rozhovory sa uskutočnili v marci 2023, keď boli ceny potravín v dôsledku inflácie už veľmi vysoké, 60 % respondentov uviedlo, že by boli ochotní zaplatiť viac za výrobky pochádzajúce z poľnohospodárskych systémov, v rámci ktorých sa dbá na dobré životné podmienky zvierat. Osobitný prieskum Eurobarometra (533) sa uskutočnil v období od 2. do 26. marca 2023. Celkovo sa

uskutočnili rozhovory s 26 376 respondentmi z 27 členských štátov EÚ a z rôznych sociálnych a demografických skupín.

Ako to vidia Slováci:

- **82 %** respondentov zo Slovenska sa zhoduje, že je dôležité chrániť dobré životné podmienky hospodárskych zvierat, aby sa zabezpečili ich dôstojné životné podmienky.
- **77 %** opýtaných sa domnieva, že dobré životné podmienky hospodárskych zvierat by mali byť v krajine lepšie chránené než v súčasnosti.
- **80 %** podporuje obmedzenie času prepravy zvierat.
- **46 %** Slovákov uviedlo, že by boli ochotní zaplatiť viac za výrobky pochádzajúce z poľnohospodárskych systémov, v rámci ktorých sa dbá na dobré životné podmienky zvierat.

KOMISIA ZINTENZÍVŇUJE OPATRENIA NA RIEŠENIE KRITICKÉHO NEDOSTATKU LIEKOV A POSILNENIE BEZPEČNOSTI ICH DODÁVOK V EÚ

Komisia prijala súbor opatrení, ktorý má už od tejto zimy, ale aj v ďalších rokoch účinnejšie brániť kritickému nedostatku liekov v EÚ azmierňovaťho. Voznámenisakladie osobitný dôraz na najkritickejšie lieky, v prípade ktorých musí byť v EÚ vždy zaistená ich bezpečná dodávka. Toto oznámenie nadväzuje na úsilie európskej zdravotnej únie pretavené predovšetkým do posilneného mandátu Európskej agentúry pre lieky a nedávno uverejnenej farmaceutickej reformy. Nadväzuje na dôraznú výzvu členských štátov, ktorá zaznela na júnovom zasadnutí Európskej rady v roku 2023 a ktorú v októbri 2023 opätovne potvrdili v Granade. Výzvu podporil aj Európsky parlament.

KOMISIA SCHVÁLILA ZMENU MAPY REGIONÁLNEJ ŠTÁTNEJ POMOCI PRE SLOVENSKO NA ROKY 2022 – 2027

Európska komisia v súlade s pravidlami štátnej pomoci EÚ schválila zmenu mapy Slovenskej republiky na poskytovanie regionálnej pomoci do 31. decembra 2027 v rámci usmernení o regionálnej pomoci. Komisia 16. septembra 2021 schválila mapu regionálnej pomoci pre Slovensko na roky 2022 – 2027 a jej zmenu zo 17. februára 2023 s cieľom zvýšiť intenzitu pomoci pre územia určené na podporu z Fondu na spravodlivú transformáciu. Komisia 30. mája 2023 prijala oznámenie o možnom

preskúmaní máp regionálnej pomoci v polovici trvania, pričom zohľadnila aktualizované štatistiky. V tejto súvislosti zmena mapy regionálnej pomoci Slovenska, ktorá bola dnes schválená, umožňuje vyššiu maximálnu výšku pomoci na investície v regióne Západné Slovensko vzhľadom na pokles jeho hrubého domáceho produktu na obyvateľa. Maximálna výška pomoci sa zvýši zo 40 % na 50 % oprávnených investičných nákladov v obmedzenej časti regiónu a z 30 % na 40 %

oprávnených investičných nákladov vo zvyšku regiónu. Zmenená mapa bude v platnosti od 1. januára 2024 do 31. decembra 2027.

SLOVENSKÁ ZÁRUČNÁ A ROZVOJOVÁ BANKA PODPÍSAVA S EURÓPSKYM INVESTIČNÝM FONDOM DOHODU O ZÁRUKU, KTOROU PODPORÍ SLOVENSKÉ MALÉ A STREDNÉ PODNIKY

Európsky investičný fond a Slovenská záručná a rozvojová banka podpísali dohodu o záruke, ktorá umožní poskytovanie nových úverov pre MSP na Slovensku vo výške viac ako 70 miliónov eur. Táto záruka EIF bola vystavená v rámci programu InvestEU, ktorého cieľom je v rokoch 2021 až 2027 aktivovať viac ako 372 miliárd eur v dodatočných investíciách. Iniciatíva je významným krokom zameraným na podporu hospodárskej obnovy a strategických investícií na Slovensku. Záruky EIF umožnia

SZRB vytvoriť nový zdroj dostupnejšieho financovania a zabezpečiť dostatočné finančné prostriedky pre slovenské malé a stredné podniky na zvýšenie ich konkurencieschopnosti a podporu zelených investícií. Spoločnosti budú môcť navýšiť svoj prevádzkový kapitál, obdržať dodatočnú likviditu alebo financovať prebiehajúce a nové investície, ako aj rozvojové plány. Záruka EIF je krytá z dvoch rôznych balíkov finančných prostriedkov programu InvestEU, z ktorých jeden je zameraný na

konkurencieschopnosť malých a stredných podnikov a druhý na investície do udržateľnosti. Celkovo sa očakáva, že nové financovanie bude môcť využiť približne 450 slovenských MSP.

EUROBAROMETER O DUŠEVNOM ZDRAVÍ: VEĽKÁ VÄČŠINA EURÓPANOV POVAŽUJE PODPORU DUŠEVNÉHO ZDRAVIA ZA ROVNAKO DÔLEŽITÚ AKO PODPORU FYZICKÉHO ZDRAVIA

Z nového prieskumu Eurobarometera o duševnom zdraví vyplynulo, že deväť z desiatich respondentov (89 %) považuje podporu duševného zdravia za rovnako dôležitú ako podporu fyzického zdravia. Zároveň menej ako polovica respondentov súhlasí s tým, že ľudia s duševnými problémami dostávajú rovnakú úroveň starostlivosti ako ľudia s fyzickou chorobou. Okrem toho takmer polovica respondentov (46 %) sa za posledných dvanásť mesiacov stretla s emocionálnym alebo psychosociálnym problémom, ako je pocit depresie alebo úzkosti. Podľa prieskumu viac ako polovica týchto respondentov (54 %) s problémom v oblasti duševného zdravia nedostala pomoc odborníka. Pred pandemiou COVID-19 trpel problémami s duševným zdravím každý šiesty človek v EÚ

a situácia sa ešte zhoršila. Väčšina respondentov odpovedala, že nedávne svetové udalosti ovplyvnili ich duševné zdravie „mierne“ (44 %) alebo „do veľkej miery“ (18 %). Väčšina respondentov (60 %) si myslí, že najdôležitejšími faktormi na dosiahnutie dobrého duševného zdravia sú životné

podmienky, po ktorých nasleduje finančné zabezpečenie (53 %). Približne tretina Európanov sa domnieva, že kontakt s prírodou a zelenými plochami (35 %), spánkové návyky (35 %), fyzická aktivita (34 %) a sociálny kontakt (33 %) sú kľúčovými prispievateľmi k dobrému duševnému zdraviu.

Vo všetkých členských štátoch sa však veľká väčšina domnieva, že využívanie sociálnych médií môže mať negatívny vplyv na duševné zdravie mladých ľudí. Pokiaľ ide o to, ako môže EÚ najviac prispieť k zlepšeniu duševného zdravia európskych občanov, najväčší podiel respondentov vybral „zlepšenie celkovej kvality života“ (45 %), za ktorým nasledovalo „zlepšenie prístupu k diagnostike, liečbe a starostlivosti o pacientov s duševnými problémami a ich podpora“ (37 %) a „podpora duševného zdravia

najzraniteľnejších“ (35 %). Rýchly prieskum Eurobarometra sa uskutočnil v období od 14. júna 2023 do 21. júna 2023. Spolu sa použitím webového opytovania s pomocou počítača uskutočnili rozhovory s 26 501 respondentmi vo veku 15 rokov a viac z 27 členských štátov EÚ.

Ako to vidia Slováci:

- 42% respondentov zo Slovenska sa za posledných dvanásť mesiacov stretlo s emocionálnym alebo psychosociálnym problémom.
- 52% Slovákov si myslí, že najdôležitejšími faktormi na dosiahnutie dobrého duševného

zdravia sú životné podmienky, nasleduje finančné zabezpečenie (50 %), fyzická aktivita (36 %) a sociálny kontakt (35 %).

- 59 % opýtaných sa vyjadrilo, že s problémom v oblasti duševného zdravia nedostali pomoc odborníka.
- Nedávne svetové udalosti ovplyvnili duševné zdravie Slovákov „mierne“ (39 %) alebo „do veľkej miery“ (30 %).
- 58 % Slovákov si myslí, že EÚ môže najviac prispieť k zlepšeniu duševného zdravia európskych občanov prostredníctvom „zlepšenia celkovej kvality života“.

INICIATÍVY, SÚŤAŽE EÚ

SÚŤAŽ IMAGINEEU NABÁDA STREDOŠKOLÁKOV PRÍŠ S NÁMETOM PRE INICIATÍVU OBČANOV

Európska iniciatíva občanov umožňuje občanom EÚ prichádzať s konkrétnymi nápadmi, ktoré by sa mohli stať súčasťou právnych predpisov EÚ. V rámci súťaže ImagineEU môžu tínedžeri vymyslieť niečo, čo by sa jedného

dňa mohlo stať námetom pre európsku iniciatívu občanov. Táto súťaž je určená študentom posledných dvoch ročníkov stredoškolského vzdelávania zo všetkých krajín EÚ. Pod dohľadom učiteľa sa na nej môžu zúčastniť

tímy najviac siedmich študentov. Videá treba zaslať v termíne do 13. decembra 2023. Tri víťazné tímy vyhrajú študijnú cestu do Bruselu.

Do súťaže sa môžete prihlásiť na: <https://citizens-initiative-forum.europa.eu/imagineeu...>

GRANTY EÚ

VÝZVA NA PREDKLADANIE NÁVRHOV NA INFORMAČNÉ OPATRENIA POLITIKY SÚDRŽNOSTI EÚ

Európska komisia vyhlásila novú výzvu s rozpočtom vo výške 7 miliónov eur, ktoré sa vyplácajú vo forme grantov do výšky 300 000 eur. Granty sú určené pre organizácie alebo konzorciá na financovanie kampaní, ktoré trvajú 12 mesiacov a ich cieľom je zvýšiť informovanosť o politike súdržnosti a o spôsoboch, akými zlepšuje život občanov EÚ. Do dnešného dňa získalo viac ako 150 organizácií granty, ktoré im umožňujú osloviť milióny ľudí prostredníctvom tlače, televízie a rozhlasu, podujatí a online platforiem v 25 členských štátoch. Ak má vaša organizácia zručnosti a nápady, ako osloviť publikum a informovať o výhodách politiky súdržnosti, prihláste sa [na tomto odkaze](#) do 9. januára 2024 do 17.00 hod. bruselského času. Viac informácií o výzve nájdete [tu](#).

